

selv, at Lyften og Evnen staae i et ubehageligt Forhold til hinanden.

Imidlertid maa jeg være Ministeren takskyldig for den Maade, hvorpaa han har besvaret min Forespørgsel, og for den Velvillie, hvormed han er gaaet ind paa Meget af det Enkelte. Kun eet Punkt kan jeg ikke finde, at Ministeren har seet med de Dine, hvormed jeg har seet det, og at han navnlig ikke har havt Die for den Side af Sagen, som jeg meget stærkt søgte at fremhæve, og det er den, at her i Danmark staaer, efter Boghandelens Natur, et Skrifts Kortfattethed i et omvendt Forhold til Letheden af at faae det ud. Der er meget faa Boghandlere, der ville udgive et kortsagt Skrift, da Omkostningerne ved Forsendelsen ere faa store, og det er jo aldeles nødvendigt, at Forsendelsen skeer; thi ellers vilde Skriftet have stor Banffelighed med at blive bekjendt i en videre Kredss. Jeg maa gjentage, at Boghandlerne næsten raade Forfatterne til, meget hellere end at gjøre et Skrift kortsagt og billigt, at gjøre det noget større, selv om det derved bliver noget dyrere, for at Forsendelsesuleilighederne ikke skulle blive alifor betydelige i Forhold til Prisen paa Skriftet. Dette er et af de aller vigtigste Punkter i denne Sag. Dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at, naar en Mand gaar hen til en Boghandler for at faae et Skrift ud, saa giver Boghandleren mere derfor, naar Skriftet er større; thi den Tante fremstiller sig uvilkaarligt for ham: „jo flere Ark, desto mere Fortjeneste for dig“. Saaledes ere Boghandlerforholdene her. Naar Ministeren vilde udsætte en Belønning af 150, 200, ja vel ogsaa 300 Rb. for et saadant Skrift og paatage sig Udgivelsen saa billigt, som muligt, saa tvivler jeg ikke paa, at det ogsaa vil komme ud blandt Folk. Naar jeg imidlertid ikke selv havde ude blandt Folk overbevist mig om, at Trangen til Skrifter og Evnen til at anskaffe dem staae i et omvendt Forhold til hinanden, vilde jeg ikke her have fremkommet med Sligt.

Til Slutning maa jeg bemærke, at jeg ingenlunde har tænkt paa herved at gjøre noget Indgreb i den private Concurrence, men, som

jeg bemærkede, kun havt til Hensigt, ved at vække Sjøbelysten, at befordre en Udvidelse af det danske Bogmarked; Nødvendigheden af en offentlig Foranstaltning vilde maaffee om nogen Tid være ophørt. Naar den ærede Minister har udtalt sig mindre gunstigt om, at jeg havde givet Forespørgslen en saa stor Udstrækning, saa skal jeg dertil bemærke, at jeg derved blot har havt til Hensigt at henlede Opmærksomheden paa de forskjellige Maader, hvorpaa man kunde virke, og, selv om man blot holdt sig til en af dem, enten til Lærebøger eller til Handelsbøger, saa vilde allerede dette være et overordentligt stort Gode for en stor Deel af Befolkningen ja, jeg kan næsten sige for den største Deel af Befolkningen. Der er en betydelig Lyft til at skaffe sig Bøger, og den ærede Minister vil maaffee af adskillige Bøger, som ere udkomne, kunne overbevise sig om, at Lyften til at kjøbe Bøger er overordentlig stor, blot at den oieblikkelige Betaling er ringe. Der er saaledes udkommet en „illustreret Danmarks Historie for Folket“, hvoraf der er trykt et overordentlig stort Dplag. Nu er dette en Bog, som, da den blev færdig, løb op til 10 à 12 Rb. Det er min Overbeviisning, at man for disse 12 Rb. kunde have skaffet sig nyttigere Bøger. Men, ved at udgive denne Bog i Smaapartier, loffede man lidt efter lidt 10 à 12 Rb. ud af Folks Lomme, medens man, hvis der havde været prissbillige Haandbøger, kunde anskaffet 10 à 12 saadanne af forskjelligt Slags. Endnu maa jeg bemærke, at jeg troer, at der i den Henseende ikke er saa ganske Lidet at gjøre for den ærede Minister. Selv om han kun vilde gjøre Noget for de egentlige Lærebøger, altsaa for den egentlige Skolelærerstand, saa vilde han derved bevirke meget Godt ogsaa for den fattigere Deel af Befolkningen; derved vilde allerede Meget være vundet. Vil den ærede Minister give et Tilfagn om, at han vil opfordre de nuværende Lærere ved Universitetet til, mod en passende Godtgjørelse, at overlade ham slike Skrifter til Eiendom, og han saa, ved de Midler, der forøvrigt staae til hans Raadighed, vil sørge for deres Udgivelse, saa troer jeg, at der vil melde sig Flere, end han maaffee tænker sig.